

Pripomienky k názvoslovnej technickej norme ČSN 32 0000 Názvosloví plavidiel a plavby. A. Petrovský — — — — —	88
Slovakistický zborník z Nového Sadu. J. Mlacek — — — — —	81
Prvá slovenská encyklopédia astronómie. L. Dvonč — — — — —	121
Reprezentačná kniha o liečivých rastlinách. J. Horecký — — — — —	218
Slovná zásoba spisovnej slovenčiny z vývinového hľadiska. E. Krošlákova — — — — —	214
Užitočná zbierka frazém. J. Škultéty — — — — —	120
Z besedy o jazyku inzertných rubrik. I. Masár — — — — —	29
Z dvadsiateho prvého ročníka časopisu <i>Russkaja reč</i> . A. Šebestová	311
Zaujímavá knižka o jazyku. K. Hegerová — — — — —	286
Zaujímavá knižka pre deti. E. Ríšová — — — — —	92
Životné jubileum Kláry Buzássyovej. J. Horecký — — — — —	369
Životný medzník Františka Kočiša. J. Horecký — — — — —	281

SPYTOVALI STE SA

Ako je to so slovom *mrzký*? [E. Pícha] 221 — Bageta, pageta, maxirožok [M. Pisárčiková] 223 — Bol nadpis „Pár minút od katastrofy“ presný? [G. Horák] 319 — Dagmar — Dagmar [M. Považaj] 255 — Dobrovoďan či Dobrovoďan? [G. Gotthardová] 383 — Dochucovadlo [M. Považaj] 380 — Dominátor [P. Ddaloš] 191 — Horčičník a chlebovka [P. Odaloš] 380 — Chytka, chňapka [K. Hegerová] 381 — Kedy písať iniciálovú skratku s medzerou? [M. Považaj] 222 — Kniha rozspyv a vsypov [J. Jacko] 63 — Kupujeme mäso do polievky alebo na polievku? [M. Pisárčiková] 31 — Miesto slova *pojazd* v slovnej zásobe [J. Horecký] 190 — Obliečková plachta? [K. Hegerová] 31 — Odmódnit, odluxusnit [K. Hegerová] 221 — Okrajová situácia? [J. Horecký] 382 — Oxid a kysličník [E. Pícha] 128 — Perová vetrovka [M. Pisárčiková] 220 — Piecť chlieb, rozvoníava čerstvý chlieb [J. Šteučeková] 64 — Požiarny, požiarnový, požiarnický [M. Považaj] 223 — Primárky — primárne voľby [I. Masár] 288 — Rybný, rybí, rybací [M. Pisárčiková] 318 — Srbochorvátčina či srbochorvátčina? [D. Bačíková] 191 — Tematizácia — tematizovať [J. Horecký] 128 — Treba syntakticky rozoberať frazeologizmy? [J. Kačala] 127 — Trikovce? [I. Masár] 95 — Vnútný trh a vnútorný obchod [E. Pícha] 383 — Výberca parkovného [K. Hegerová] 254

NAPÍSA LI STE N ÁM

V ústrety Bienále ilustrácií Bratislava '89. J. Sivák — — — — — 384

Kurzívou sú vytlačené tie slová, spojenia slov, väzby a pod., ktoré sa podrobnejšie rozoberajú z pravopisnej, výslovnostnej, gramatickej, štylistickej alebo významovej stránky.

- aberácia, chromatická a., sférická a. 167, pozdĺžna sférická a. 174
 absorpcia, neutrálna a. 348, spojená a. 352
 adaptácia 165
 adjektívizácia 98
 agitátor 192
 achromát 166
aids, pravopis a význam 182—183
 aj 379
 akomodácia 166
 aktualizátor 192
 altimeter 166
 aluminizácia 167
 amplitúda, svetelná a., a. premennej hviezdy 352
amur, a. biely, a. čierny 156
 anamnéza 375
 anastigmát 166
andragogika, význam 246—250
 androdidaktika 249
 andropedagogika 250
 apartmán 243
 apelativizácia: a. v slovenčine 97—102
 argumentačný text: jeho obsahová a formová štruktúra 65—71, 203—208, 225—231
 archi-: archiepiskop, archidiakon, archiplast, archifonéma 151
archielektronika, význam 152
 architekt-: architektúra, architektonický, architektonika, architektoelektronika, architektoelektronik 150
architektoelektronika, význam 150
architronik, tvorenie a význam 150—152
artotéka, tvorenie a význam 238—240
 asférický 276
 astigmatizmus 166
 astrofyzika, teoretická a. 352, neutrónová a., röntgenová a. 356
 atmosféra 122, sivá a. 351
atmosférický, pravopis a výslovnosť 275—277
 autoblok 335
 autoklub 335
 autopilot 335
 autopošta 335
bageta, pôvod a význam 223
 balin 343
 baloniak 50
bastard, pôvod a význam 273
 Baudot, gen. Baudota 245
bauxit, výslovnosť 251
 beláň 343
 belica 341, 342
 betonárka 30
 bermudy 45
bibliotéka, tvorenie a význam 238—240
 bioelektronika 150
 biopokus 253
 biosférický 276
 blejzer 45
 blúzka, kazaková b. 48
 bluzón 45
 blyskavka 344
 bočnica 335
 bodalka 115
 bodavka 115
 bolerko 45
 bolometer 166
bonsaj, pôvod a význam 162
 bonsajista 162
 bonsajistika 162
 bonviván 243
 Bourget, gen. Bourgeta 244
 budú 242, 243
 bunečný 252
 byť, cíti sa b. dotknutý, zdá sa b. unavený 9

- camembert*, výslovnosť 243
 Carpeaux, gen. Carpeauxa 245
 cefeida, trpasličia c. 353
 cesta, Mliečca c. 123
 cigánka 344
cinematotéka, tvorenie a význam 238
 —240
 cítiť sa, c-i sa dotknutý 9
citrusár, tvorenie a význam 367—368
 clona, írisová c. 168
 crmomáň 267

 časopriestor 122
 čelnica 335
čerebľa, č. *obyčajná* 344
 čereblička 344
 červenica 343
 čeština: TĚŠITELOVÁ, M. a kol.: O
 češtině v číslech, recenzia 216—218
 čiara, medzihviezdna č., interstelárna
 č. 347, nebulárna č. 348, stacionárna
 č., telurická č. 352, zakázaná
 spektrálna č. 354
 čidlo 360
 činiteľ, dedičný č. 72
 číslovka, číslovky: č-y v leteckej ter-
 minológii 147—150
 čobak 343

Dagmara (Dagmar), pôvod a skloňo-
 vanie 255—256
 ďalekohľad, Kutterov ď. 169, pointač-
 ný ď., polárny ď. 174, vežový ď.
 180
 de- decentralizovať, demoralizácia,
 demontovať 78
 defektodidaktika 248
 definícia termínu 129—141
 Degas 244
 degenerácia, elektrónová d. 355, neu-
 trónová d. 356
 dejiny slovenčiny: HABOVŠTIKOVÁ,
 K.: Slovná zásoba spisovnej sloven-
 činy z vývinového hľadiska, recen-
 zia 214—216; slovenčina po r. 1918
 289—294; slovenčina v rodisku L.
 Štúra v Uhrovci 294—301
 deonymizácia 98

 departement 243
 depo 242
 deproprializácia 97
 detektor 359, scintilačný d. 177
 dez- dezaktivácia, dezinformácia 78
dezinfekcia, tvorenie a význam 77—79
dezinsekcia, tvorenie a význam 77—79
 diagram, d. farba—svietivosť 346, Wol-
 fof d. 354
 didaktika, d. detí a mládeže, d. dos-
 pelých 248
 diera, Kerrova čierna d., Kerrova-
 -Newmannova čierna d., masívna
 čierna d., primordiálna čierna d.,
 reliktová čierna d., Reisnerova-
 -Nordstromova čierna d., schwarz-
 schildovská čierna d. 356, superma-
 sívna čierna d. 357
 dimitrovka 98
 diner 242
 dioptria 167
diskotéka, tvorenie a význam 238—
 240
 diskotoaleta 46
 disperzia, uhlová d. 179
 distorzia 177
 dizmesný 252
 dĺžka, optická d. 349
do: pár minút do katastrofy, význam
 spojenia 319—320
 doba, relaxačná d. nový 351
 dobiela 200
Dobrovoďan, pravopis a výslovnosť
 383—384
dobrý, význam a používanie ako hod-
 notiaceho slova 35—42
dochucovadlo, tvorenie a význam 380
 dochucovať 380
 doličný 199
dominátor, tvorenie a význam 191—
 192
 doska, korekčná d. 169
 dovidenia 200
 dragún 45
 dráha, absolútna d. dvojhviezdy 346,
 relatívna d. dvojhviezdy 351 spektro-
 skopická d. 352
 drásat 199

drevina, bonsajová d. 162
dubák 199
Dumas, výslovnosť mena 244
dvojhviezda, oddelená d. 349, tesná
d. 353
dyňa 202
dysfemizmus 305
džinsy 46

edukológia 247
efekt, odrazový e. 349, Purkyňov e.
350, Sabatierov e. 177
ekvidištančný 253
element 71, e-y dráhy dvojhviezdy
346
emisia, tepelná e. 353
emulzia, nukleárna e. 171
entý 199
ergosféra 355
esprit 242
ešelet 167
etodidaktika 248
eufemizmus 305
evolúcia 213
expresivita 273
expresivita v jazyku 301—303

faktor 72, f. zriadenia 346
farba, vlastná f. 354
figúra, figúrka 126
filmotéka, tvorenie a význam 238—
240
filter, interferenčný f. 168, Lyotov f.
169, monochromatický f. 170, neu-
trálny f. 171, predsádkový f. 175,
širokopásmový f., Šolcov f. 178, úz-
kopásmový f. 180
Flaubert, gen. Flauberta 245
fokus 172
fondán 243
fonotéka, tvorenie a význam 238—240
formát, význam a používanie 56—57
formátovať, význam a používanie 57
forzítia 251
fotometer, írisový f., klinový f. 168
fotometria, širokopásmová f. 352, troj-
farebná f., úzkopásmová f., viacfa-
rebná f., mnohofarebná f. 353

foyer 242
fraj 199
frak 43
frazelológia: v knihe B. Chňoupka Lá-
manie pečatí 16—20; BABA, S.:
Twardý orzech do zgryzienia, czyli
O poprawności frazeologicznej, re-
cenzia 117—119; TRUP, L. — AL-
VARADO, S.: Refranero castellano,
catalán, latín, eslovaco, checo, re-
cenzia 120—121; syntaktický rozbor
frazelologizmov 127; obrazné spoje-
nia a frazeologizmy z politickej
sféry 232—237
fukina 49

gagaň 341, 342
galaxia 357, Galaxia 123
gamaše, gamašky 45
garancia 200
gén, význam a používanie 71—73
genitálie 375
geragogika 247
geriatria 249
gerontodidaktika 249
gerontológia 249
gerontopedagogika 247
geropedagogika 247
glyptotéka, tvorenie a význam 238—
240
golfky 45
grázel 199
grep 199
gurmand/gurman 244

háremáky 48
haspra 199
havelok 45
hladina, metastabilná h. 348
hlavný, h. radca, h. súd 290
hliníkovanie 167
hmlovina, Krabia h. 347
hmota, okolohviezdna h. 354
homo-: homogénny, homonymum, ho-
mosexualita 366—367
homotransplantácia, tvorenie a vý-
znam 366—367
horčičník, tvorenie a význam 381

- horizont, ortufový h. 173
 horkokrvný 199
 hrana, h. série, h. spektrálnej série 346
 hranol, Nicolov h. 171, objektívový h. 172
 hrúzovec, h. malý 155, h. sieťovaný 156
 hviezdáreň 347
 hviezda, Barnardova h. 346, degenerovaná h., héliová h. 355, hyperónová h., kontrolná h., magnetická h., magnetická premenná h. 347, násobná h., nestabilná h. 348, neutrónová h. 356, pekuliárna h., Plasketova h. 349, pointačná h. 174, polo-pravidelná premenná h. 349, porovnávací h. 350, symbiotická h. 352, Tychova h., uhľiková h. 353, umelá h. 179, van Maanenova h., viacnásobná h. 353, vodíková h. 354
 hviezdotrasenie 355
 hydrogenácia/hydrogenizácia 253
 hypertrofia 373
 chamtliak 267
 chlebník 381
 chlebovka, tvorenie a význam 381
 chlebovník 381
 chlieb, skloňovanie 64
 chňapka, tvorenie a význam 382
 chovať sa 199
 chrupavka 198
 chyba, farebná ch., guľová ch., otvorená ch. 167, kolimačná ch. 168, optická ch. 172, osobná ch. 173
 chytka, tvorenie a význam 381—382
 IAU 347
 index, tepelný i. 353
 individualitný, tvorenie a význam 364—365
 individuálny 365
 interferencia 168
 interferometer 168
 interjekcia 98
 ionosférický 276
 iradiácia 168
 izofota 168
 izochróna 355
 izolát 273
 jalčok 342, 343
 jalec, j. obyčajný 342, j. hľavatý, j. tmavý 343
 jas 342, 343
 jasek 343
 jaseň 343
 jasnosť, plošná j. 349
 jav, Dopplerov j. 346, Starkov j. 352
 jáz 343
 jazdiť 190, 290
 jazinka 343
 jazyk: inzertných rubrik 29—50; mládežníckych časopisov 370—371; moderovaného programu 102—107; v románe J. Beňu Kým príde veľryba 266—272
 jazykospyt 26
 jazyková poradňa: telefonická j. poradňa 21—24
 jazyková výchova: KOČIŠ, F. — DUNGELOVÁ, H. — GLOZNEKOVÁ, C.: Metodika jazykovej výchovy v materských školách, recenzia 186—189
 jazykoveda, význam a používanie 24—26
 jazykový rozbor publikácie: KITTLER, J. — MIKLER, J.: Základy využívania slnečného žiarenia 376—379; KOMAN, V.: Štruktúry lipidov 352—354
 jednotka, lexikálno-sémantická j. 130, pomenúvací j. 133
 jelšovka 344
 jódzmydelňovací 253
 juhoslovanský, tvorenie a význam 280
 justácia 168
 južnoslovanský, tvorenie a význam 280
 kakaň 341, 342
 kalibrácia 168
 kaliošky, význam 46, 79—80
 kameň 126
 Kanada 199

- kaprovec 159, k. obyčajný, k. čierny,
 k. maloušty, k. veľkoušty 160
 kardigan 45
 karovať 200
kartotéka, tvorenie a význam 238—
 240
 kašlat/kašať 200
 kazak 43
 kerovať 200
 kiar 267
 KIM 168
 kimono 43
 klasifikácia, spektrálna k. 351
 klen 343
 klub, k. bonsajstov 164
 kolaudátor 192
 kolektív 168
 kolimátor 169
 koma 169
 kombinéza, nepravá k. 47, trikotová
 k., úpletová k., bielizňová k. 96
 komes 169
 kométa, Halleyho k., k. Halley, k.
 Enke, k. Biela 123
 kominár/kominárik 341, 342
 komora, Markowitzova k., mesačná k.
 170, Wilsonova k., hmlová k. 181
 komparátor 169
 konferencia, konferencie: o živote a
 diele H. Gavloviča 27—29
 konštanty, mriežková k. 171
 kontrola, sekundová k. 177
 koordinátor 192
 korekcia, k. vzhľadom na Slnko 347
 koróna, hviezdna k. 347
kosa, nový význam a používanie 74—
 77
 kríž, vláknový k., nitkový k. 180
 kroche 267
 krôpka 267
 kruh, meridiánový k., poludňový k.
 170, vertikálny k. 180
 krúžok, ohybový k. 172
ktorý, funkcia a postavenie zámena
 vo vzťažnej funkcii 257—266
 kvadrant 169, stenový k. 178
 kvalitný 38
kybernetika, *pedagogická k.*, význam
 209—212
kyslíčnik, význam a používanie 128
 ľadvina 198
lapka, význam a používanie 382
 ľalec 343
 laser 169
 lehátkový, l. vozeň, l. vlak 30
 lewisový 46
 lexikológia, lexikografia: synonymá
 slovesa *umrieť* 11—15; význam a
 používanie slov *lingvistika* a *jazy-*
koveda 24—26; hodnotenie a hod-
 notiace slová 35—42; nový význam
 slova *kosa* 74—77; slová s častou
tele- 115—117; význam a používa-
 nie slova *aids* 182—183; kodifiká-
 cia slovnej zásoby v Krátkom slov-
 níku slovenského jazyka 193—203;
 HABOVŠTIÁKOVÁ, K.: Slovná zá-
 soba spisovnej slovenčiny z vývi-
 nového hľadiska, recenzia 214—216;
 DÜCKERT, J. — KEMPCKE, G.: Wör-
 terbuch der Sprachschwierigkeiten,
 recenzia 282—286; obrazné spojenia
 z politickej sféry 232—237; význam
 a používanie príd. mien *rybný* a
rybí/rybací 318—319; slová s čas-
 tou *-téka* 237—241; spojenie *výber-*
ca parkovného 254—255; tvorenie,
 význam a používanie slova *primár-*
ky 283; pejoratívne slová 301—309;
 tvorenie, význam a používanie slo-
 va *nocovňa* 310—311; tvorenie a
 význam príd. m. *individualitný* 364
 —365; tvorenie a význam príd. me-
 na *totožnosťný* 365—366; tvorenie
 podstat. mena *dochucovadlo* 380;
 tvorenie a význam slova *horčičník*
 381; tvorenie a význam slova *chle-*
bovka 381; tvorenie a význam slov
chytká a *chňapka* 382
 ležadlový, l. vozeň, l. vlak 30
 libela 180
 liknavec 199
 liknavý 199

lingvistika, význam a používanie 24—26

lyceálny 184

lycejný 184

lyžiarky 79

magnetosférický 276

magnitúda 347

magnólia 251

Mairaux, gen. Malrauxa 245

mapka, otáčavá m. oblohy 173, m.

okolia 347

marker 273

maser 170

mašina 200

matnica 170

maximum, vedľajšie m. 353

maxirožok 223

mäso, m. do polievky, na polievku 31

medza, Chandrasekharova m. 355, Lan-

dauova-Oppenheimerova-Volkoffova

m. 356, statická m. 357

melioratívum 305

melón 201

meniskus 170, kladný m. 168, zápor-
ný m. 181

merač, m. pravouhlých súradníc 170

meresnica 344

meteor, umelý m. 179

metóda, Pickeringova m., Pogsonova
m. 349

mikrofotometer 170, registračný m.
176

mikrometer 170, neosobný m. 171, po-
zičný m., prstencový m. 175, regis-
tračný m., kontaktný m., neosobný
m. 176, vláknový m., okulárový m.
180

mimikri, pôvod a význam 272—273

Mira 348

miska, bonsajová m. 163

Mitterand, gen. Mitteranda 245

model, m. atmosféry 348, Schusterov-
Schwarzschildov m. 351

moderovaný program: jazyk modero-
vaného programu 102—107

módotéka, tvorenie a význam 238—240

modul, m. vzdialenosti 348

mohutnosť, optická m. 172

molekula, medzihviezdne m-y 347

momúľať 267

Monet, výslovnosť 244

monochromátor 170

montáž, anglická m., azimutálna m.,

coudé m. 166, m. ďalekohľadu 170,

nemecká m. 171, paralaktická m.,

ekvatoreálna m., osová anglická m.

173, rámcová anglická m. 176, vid-
licová m., americká m. 180

morfológia: skloňovanie anglického

príezviska *Rayleigh* 113—114; sklo-

ňovanie slova *aids* 182—183; sklo-

ňovanie niektorých francúzskych

príezvisk 244—245; druhotná funk-

cia niektorých slovesných tvarov

v románe J. Beňu *Kým príde kohút*

269—270; skloňovanie mena *Dag-*

mara 255—256

mozaika 273

mrak, Magellanove m-y, Veľký Ma-

galhãesov m., Malý Magalhãesov m.

123

mriežka 171, konkávna m. 169, objek-

tívová m. 171, rovinná m. 176

mrkváče 49

mrzký, význam a používanie 221—222

mulatovať 200

mumifikátor 192

muzeálny 184

múzejný, pravopis a výslovnosť 183—
185

načerveno 200

načítať 252

nadobor, čierny n. 356

náhrada 279

náhradka, tvorenie a význam 278—280

náhradkový 279

náhražka 278

nálepka, identifikačná n., totožnostná
n. 365—366

nárečie, nárečia: uhrovské n. 294—301

navigátor 192

návrkový 32

názvoslovie: niektoré slovenské názvy

rýb 152—161, 338—345

nehostinný 38
nekanálovať sa 271
nemajočník 267
nesférický 276
nikol 171
nocľaháreň 311
nocľaziško 311
nocovňa, tvorenie a význam 310—311
nohavice, lyžiarske n. 79
nónius 171
norma. jazyková n. 5
nosáč 341
nosačka 341
nosák 341
nosál, n. obyčajný 342
nosatka 341
nova 348, pomalá n. 350, rekurentná
n., rýchla n. 351
NPS 348
ňucháč 342

obchod, vnútorný o., význam 383
objektív 171, achromatický o., anastigmatický o. 166, Petzvalov o. 174
oblasť. o. H 349
obliečka 31, plachtová o. 32
obor, hviezdny o. 356
observatórium 349
od: pár minút od katastrofy, význam
spojenia 319—320
odhrdzovač 293
odluxusniť, tvorenie a význam 221
odmladi 200
odmôdniť, tvorenie a význam 221
odnepamäti 200
odoka 200
ohrešný 267
ohnisko 172, Newtonovo o. 171, obrazové o. 172, predmetové o., primárne o. 175
oko 172
okrajový 382, 383
oktant 172
okulár 172, Huygensov o. 167, monocentrický o. 170, negatívny o. 171, ortoskopický o. 173, pozitívny o. 175, Ramsdenov o. 176
oligofrenodidaktika 248

onomastika: pôvod názvu *Velestúr*
108—112; pôvod a skloňovanie mena *Dagmara* 255—256
ortoepia: výslovnosť spoluhlásky *r*
6—7; výslovnosť niektorých prevzatých slov z francúzštiny 241—246; výslovnosť slova *bauxit* 251; výslovnosť slova *aids* 182—183
os, optická o. 173, polárna o. montáže, hodinová o. montáže 174
ostnačka 342, 343
ostrorečka 341
overall 43
ovocinár 367
ovsenička 344
oxid, význam a používanie 128

paidopedagogika 250
pageta 223
palette 45
paralaxa, dynamická p., fotometrická p. 346
parazbora 155
paragraf 267
parkovné, tvorenie a význam 255
pasážnik 174, lomený p. 169
Parom 109
pec, snečná p. 177
pedagogika 247, *kybernetická p.* 209—212, p. dospelých 246
pediatria 249
pedodidaktika 249
pedológia 249
pejoratívum 305
peleď 154
pelerína 43
peľstre 267
pendant 244
perióda 349
perový, význam a používanie 220
Perun 109
piadlo 199
piecť, p. chlieb 64
pinakotéka, tvorenie a význam 238—240
plachta, obliečková p. 31, náveľková p. 32
planetárium 174

- planisféra 173
 platňa, Schumannova p. 177
 plevel, pleveľ 199
 plevelový, plevelnatý 199
 plotica 341
 plyn, degenerovaný p., elektrónový p. 355, hyperónový p. 347, neutrónový p. 356
 podagra 375
 podmet: nevyjadrovanie p-u 51—56
 podobor, hviezdny p. 356
 podrutka 341
 podrybie 342
 podrpaslík 349, hviezdny p. 356
 podusta 341
 podustva, p. obyčajná 341
 pohyb, vlastný p. hviezdy 354
 pointácia 174, automatická p. 166
 pointer 174
 pojazd, význam a používanie 190—191
 pokašľávať/pokašliavať 200
 pokus 190
 pokulhávať 199
 polarizácia, medzihviezdna p. 347
 polarizátor 174
 polaroid 174
 pole, zorné p. 181
 polievka, mäso do p-y, na p-u 31
 polokošeľa 43
 polomer, gravitačný p., Schwarzschildov p. 355, Kerrov p. 356
 polytropa 349
 pončo 45
 popargať 267
 poriadok 252, požiarň p. 224
 postnova 350
 postupnosť, hlavná p. nulového veku 346, modro-biela p. 348, p. obrov, p. trpaslíkov 350, severná polárna p., polárna p. 351
 posun, p. spektrálnych čiar 350
 posuvňa 335
 potočník 344
 potrat 374
požiarnický, význam a používanie 223—224
požiarny, význam a používanie 223—224
 požiarovosť 224
požiarový, význam a používanie 223—224
 praenova 350
 prah, p. videnia 175
 prach, okolo hviezdny p., cirkumstelárny p. 349
 pravítko, paralaktické p. 179
 pravopis: slova *aids* 182—183; medzera v iníciaľových skratkách 222—223; niektorých prevzatých slov z francúzštiny 241—246; príd. mena atmosférický 275—277; obyv. mena *Dobrovoďan* 383—384
 pražma 343
 prechod, zakázaný p. 354
 preloženie, p. ďalekohľadu 175
 préríjný 184
 preslov 199
 Prévert, gen. Préverta 245
 priedušnička 374
 priemer, lineárny p. 347, uhlový p., zdanlivý p. 353
 priestoročas 122
 priezovičo 267
 prijat, p. pre novú prevádzku, p. do profesii 29, p. na vysokú školu 30
primárky, tvorenie a význam 288
 primat 126
 prirovnanie, prirovnania: v románe J. Behu Kým príde veľryba 268—269
 profil, p. spektrálnej čiary 350
 programátor 192
 propagátor 192
 protizávaže 175
 Proxima Centauri 350
 prúdnik 342
 pseudorazbora 155
 psychotronika 152
 pulzar 350
 pumpky 45
 purifikátor 192
 pupila, vstupná p., výstupná p. 180
 pyranometer 175
 pyrex 175
 pyrhéliometer 176
 rád 252, r. spektra 176

rádiometer 176, tepelný r., molekula-
lárný r. 179
raglán 45
ragú 242
rákoš 60
Rayleigh, skloňovanie 113—114
realizátor 192
recenzie: BABA, S.: Twardy orzech do
zgrzyzenia, czyli O poprawności
frazologicznej 115—117; DÜCKERT,
J. — KEMPCKE, G.: Wörterbuch
der Sprachschwierigkeiten 282—286;
Encyklopédia astronómie 121—125;
FINDRA, J. — TVRDOŇ, E.: Ústny
prejav a umelecký prednes 60—62;
HABOVŠTIAKOVÁ, K.: Slovná zá-
soba spisovnej slovenčiny z vývino-
vého hľadiska 214—216; KLANICA,
Z.: Počátky slovanského osídlení
našich zemí 86—88; KOČIŠ, F. —
DUNGELOVÁ, H. — GLOZNEKOVÁ,
C.: Metodika jazykovej výchovy v
materských školách 186—189; KO-
RANDOVÁ, M.: Keď pôjdeš s ko-
šičkom 92—93; Krátky slovník slo-
venského jazyka 373—376; Malá en-
cyklopédia Slovenska 315—318;
MISTRÍK, J.: Variácie reči 286—
287; Natural Sciences Terms and Ter-
minology, zborník 372—373; Russka-
ja reč, 21. roč. časopisu 311—315;
STANISLAV, I.: Život v slove 83—
85; ŠEFC, J.: Moderná učebnica ša-
chu 125—127; TEŠITELOVÁ, M. a
kol.: O češtině v číslech 216—218;
TOMIN, J.: Čo neviete o medziná-
rodných slovách 93—95; TRUP, L.
— ALVARADO, S.: Refranero cas-
tellano, catalán, latín, eslovaco,
checo 120—121; VOLÁK, J. — STO-
DOLA, J. — SEVERA, F.: Veľká
kniha liečivých rastlín 218—219;
Zborník spolku vojvodinských slo-
vákov 81—83
redingot 45
reemisia, r. žiarenia 351
reflektor 176
refraktor 176

rekombinácia, nežiarivá r. 348
režijný 185
riaditeľ 290
riaditeľ 290
rifle 46
ro克福ort/roquefort 243
Rolland, gen. Rollanda 245
rosnica 176
rovnica, ohnisková r. 172, osobná r.
173, Pogsonova r. 349, svetelná r.
347
rovnováha, termodynamická r. 353
rozdiel, astigmatický r. 166
rozkašať sa/rozkašať sa 200
rozptyl, medzihviezdny r., nekoherent-
ný r. 348, Rayleighov r. 351, Thomp-
sonov r. 353, viacnásobný r. 180
rozsyp, význam a používanie 63
rozšírenie, r. rotáciou, r. útlmom 351,
teplné r. 353
rozštiepenie, r. čiary 351
rukavica, ochranná r. 381
rušeň 291
rušňovodič 291
rybí/rybačí, význam a používanie 318—
319
rybný, význam a používanie 318—319
rýchlosť, priestorová r., radiálna r.
350, tangenciálna r. 352
samčí, samičí 374, 376
samoabsorpcia 351
sarkóm 374, 375
satelit 274
sčervenenie, medzihviezdne s. 347
sednica 59
sektor, rotujúci s. 176
senzibilizácia 177
senzor 359
séria, spektrálna s. 352
sešlost (čes.), význam a slovenský
ekvivalent 58—60
sextant 177
sféra, fotónová s. 355, Schwarzschildo-
va s. 357
sférický 276
siderostat 177
sieň 343

- síh, s. peleď 154, 155
 singularita, holá s. 355, prstencová s. 356
 situácia, okrajová s., krajná s. 382, 383
 sivoň, s. jazerný 153, s. kristivomer, s. mnohopriveskavý, s. svetloškvrný, s. perlavý, s. perlovaný 154
 schopnosť, rozlišovacia s. 176, rozlišovacia s. spektrografu 177
 sklenutie, s. poľa 177
 sklo, flintové s. 167, korunové s. 169, optické s. 173
 skloňovanie: anglického priezviska *Rayleigh* 113—114; niektorých francúzskych priezvisk 244—245; slova *aids* 182—183; mena *Dagmara* 255—256
 skratka, skratky: medzera v iniciálových skratkách 222—224; v dopravnej terminológii 336—337
 skreslenie 177
 slavónsky 309
 slíž 199
 snečnica 342
 slovanský 309
 sloviacky 309
 sloviensky 309
 slovinský 309
 slovo, slová: hodnotiace slová 35—42; krajové slová 201; pejoratívne slová 301—309
 slovosléd: viacсловných spojení 30; vzťažného záměna *ktorý* vo vete 257—266
 smer, rovný s. 181
 snímač 358—363; s. mechanických kmitov 360
 solarizácia 178
 somatodidaktika 248
 spektrolometer 178
 spektrograf 178, hranolový s. 167, mriežkový s., nebulárny s. 171, štrbinový s. 179, vákuový s. 180
 spektrogram 352
 spektroskop 178, protuberančný s. 175
 spektrum 352, porovnávacie s. 350, spojité s. 352
 spleť 374
 spriemerovať 126
 sprievodca, Síriov s. 351
 srbochorvátčina, tvorenie a význam 191
 stálica 352
 stav, degenerovaný s. 355
 stemnenie, okrajové s. 349
 stereokomparátor 178
 stotožniť, stotožňovať 365
 stôl, paralaktický s. 173
 stratosférický 276
 striebrenie 178
 stromčekár 367
 stupeň, s. definovanosti 134, odhadový s. 349
 súbor, s. bonsajových misiek 163
 sujet 242
 sumček 160, s. hnedý 161
 súprava, bonsajová s. 163
 surdodidaktika 248
 súslovie 130
 sústava, hviezdna s. 357, optická s. 173, rozptylová s. 177, spojná s. 178
 svetelnosť, s. objektívu 178
 svetlo 354
 synonymum, synonymá: slovesa *umrieť* 11—15; termínu *gén* 71—73
 syntax: nevyjadrovanie podmetu 51—56; syntaktický rozbor frazeologizmov 127; funkcia a postavenie záměna *ktorý* vo vzťažnej funkcii 257—266; v románe J. Beňu *Kým príde veľryba* 270—271
 systém jazyka 3—11
 systém, MKK s. 348, šesťfarebný s. 352
 šípka, Barnardova š. 346
 šírka, š. štrbiny 178
 škaredý 221
 škvrna, žltá š. 181
 šortky 46
 šošovka, očná š. 172, gravitačná š. 355
 šponovky 46, 79, 80
 štádium, nebulárne š. 348, prechodné š. 350
 štandard, primárny š. 350, sekundárny š. 351

štreblička 344
štrbina, š. spektrografu 178
studijný, pravopis a výslovnosť 185

tahet 267
taran 342
technika, t. efektu 30
-téma: slová s touto časťou 237—241
tele-: slová s touto časťou 115—117
telen 343
telemetria 179
teleobjektív 179
teleskop 179
teletéma, tvorenie a význam 237—240
telúziť 267
tematizácia, tematizovať, význam 128
teodolit 179
teoréma, Penroseho-Hawkingova t. 356
teória, Helmholtzova kontraktačná t. 355
teplota, žiarivá t. 354
termín: definícia t-u 129—141; neutrálnosť a obraznosť t-u 325—334
terminológia: odevnícka t. 43—50; t. genetiky 71—74; definícia termínu 129—141; tvorba a uplatňovanie t-e v procese riadenia 141—147; číslovky v leteckej t-i 147—150; národné mená niektorých druhov rýb 152—161, 338—345; t. bonsajistiky 161—165; základné názvy z astronómie 165—181, 346—357; pedagogická t. 246—248; sprostredkované preberanie genetických termínov 272—274; súčasný stav výskumu modernej čínskej terminológie 321—325, 372—373; neutrálnosť a obraznosť termínu 325—334; opisnosť a úspornosť v dopravnej terminológii 334—338; terminológia merania a meracej techniky 358—363

termočlánok 179
tessar 179
texasky 46
text: argumentačný t. 65—71, 203—208, 225—231
tiež 379
tišliar 267

tlak, t. žiarenia 353
tmoľa 267
tmolka 343
tolstolob, t. biely, t. pestrý 158
trakáče 49
transduktor 359
trenčkot 45
trh, vnútorný t., význam 383
trieda, t. svietivosti 357
triquetrum 179
trikot 96
trikovce, význam a používanie 95—96
trikotovce 96
tripleť 179
trojsýtny 252
trojzmesový 252
trpaslík 353, biely t. 354, červený t. 346, 354, hviezdny t. 357
tvar, bonsajový t. 162
tvorenie slov: činiteľských mien príponami -ák/-iak, -ár/-iar 7; slova formátovanie 56—57; slov s časťou tele- 115—117; príd. mena perový 220; slovies odmódniť a odluxusniť 221; slov s časťou -téma 237—241; názvov pedagogika, antropogogika, andragogika, geragogika 246—248; podstat. mena primárky 288; podstat. mena nocovňa 310—311; príd. mena individualitný 364—365; príd. mena totožnostný 365—366; podstat. mena citrusár 367—368; podstat. mena dochucovadlo 380; podstat. mena horčičník 381; podstat. mena chlebovka 381; podstat. mien chytka a chňapka 381—382

tunika 45
tur 110
Turiec 110
turoň 109
tyčinka, t-y 179
tyflodidaktika 248
typ, neskorý t. hviezdy 348, t. premennej hviezdy 353

umrieť, synonymá tohto slovesa 11—15
univerzál 180

- upresniť 377
 uvažovať 378
 úzus: jazykový ú. 3—11
 Veles 109
Velestúr, pôvod názvu 108—112
 veležďúr 110, 111
 veľkosť, hviezdna v. 347, medzná hviezdna v., hraničná hviezdna v. 348, rádiometrická hviezdna v. 351
 verežďúr 110, 111, Verežďúr 110
 vetrovka, perová v., v. s perovou vložkou, páperová v. 220
 veža, slnečná v. 178
 videnie, denné v. 167, periférne v., súmrakové v. 178
 videodiskotéka 238
videotéka, tvorenie a význam 237—240
 vigneta 180
 viesť 144, 290
 vjazd 343
 vlastné meno, vlastné mená: pôvod názvu *Velestúr* 108—112; rodné meno *Dagmara (Dagmar)* 255—256
 vloha 72
 vodováha 180
 voľba, primárne v-y 288
 vrod 73
 vrstva, prevracajúca v. 350
 vsyp, tvorenie a význam 63
 vsypať 63
VVÜ DNP, pravopis skratky 222—223
 vyberač 255
 výberca, v. parkovného 254, 255
 výchova, v. dospelých 246
 vykašľávať/vykašliavať 200
 vyparovanie, v. čiernej diery 357
 výslovnosť: spoluhlásky 7 6—7; niektorých prevzatých slov z francúzštiny 241—246; slova *bauxit* 251; slova *aids* 182—183
 výskomer 166
 výťah, v. objektívu 181, okulárový v. 172
 vyvíjať, vyvíjať sa 213
vývin, význam a používanie 212—213
 vývinový 214
 vyvinúť, vyvinúť sa 213
vývoj, význam a používanie 212—214
 vývojový 214
 výraz, ľudový v. 200, subštandardný v. 201
 vzdelávanie, v. dospelých 246
 vzdialenosť, ohnisková v. 172, predmetová ohnisková v. 175
 zahabaný 267
 zakašľať/zakašliť 200
 základňa, z. interferometra 181
 zákon, Fechnerov z., psychofyzický z., Weberov-Fechnerov z. 167, Planckov z. žiarenia 349, Rayleighov z. 114, Rayleighov-Jeansov z. 351, Stefanov-Boltzmanov z. 352, Wienov z. posunu 354
 zamokra 200
 zaslobodna 200
 zatašiť 267
 závoj 181
 zdať sa, z-á sa byť 9, 254
 zdroj, porovnávací z. 350
 zenitteleskop 181
 zilberlink 342
 zlacniť, z. tovar 221
 zlezina 60
 znak, všeobecný jazykový z., terminologický jazykový z. 138
 zodiak 122
 zrkadlo 181, parabolické z. 173
 zrnitosť 181
 zub, čerenový z. 374, 375
 zverokruh 122
 zvieratník 122
 žabó 242
 žakár 244
 žderka 344
 žiarenie, röntgenové ž. 351, tepelné ž., ultrafialové ž. 353, viditeľné ž., zriedené ž. 354

M. Považaj

KULTÚRA SLOVA, časopis pre jazykovú kultúru a terminológiu. Orgán Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV. Ročník 22, 1988, č. 10. VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. Hlavný redaktor PhDr. Ján Kačala, DrSc., člen korešpondent SAV. Grafická úprava Oto Takáč. Technická redaktorka Marta Michalíková. Vychádza desaťkrát ročne. Ročné predplatné Kčs 30 —, jednotlivé čísla Kčs 3 —. Rozširuje, objednávky a predplatné prijíma PNS — ÚED Bratislava, ale aj každá pošta a doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS — Ústredná expedícia a dovoz tlače, Gottwaldovo nám. 6, 817 59 Bratislava. Vytlačili TSNP Martin, závod Ružomberok v nov. 1988. Rukopis odovzdaný do tlače 12. 8. 1987. Registr. zn. F-7050.

KULTÚRA SLOVA

slovníku slovenského jazyka. F. Šimon	373
Pohľad na jazykovú stránku publikácie. M. Pisárčiková	376

Spytovali ste sa

Dochucovadlo. M. Považaj	380
Horčičník a chlebovka. P. Odaloš	380
Chytka, chňapka. K. Hegerová	381
Okrajová situácia? J. Horecký	382
Vnútorňý trh a vnútorňý obchod. E. Pícha	383
Dobrovoďan či Dobrovoďan? G. Gotthardová	383

Napísali ste nám

V ústrety Bienále ilustrácií Bratislava '89. J. Sivák	384
Obsah 22. ročníka	386
Index 22. ročníka. M. Považaj	389

Distributed in the Socialist countries by SLOVART Ltd., Gottwaldovo nám. 6, 817 64 Bratislava, Czechoslovakia. For all other countries distribution rights are held by KUBON and SAGNER, Inhaber Otto Sagner, Postfach 34 01 08, D-8000 München 34, West Germany.

© VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1988

Cena Kčs 3.—